

แบบฝึกทักษะภาษาไทย

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

สำหรับนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

โรงเรียนวัดท่าบันเทิงธรรม

สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนนทบุรี

ใบความรู้ เรื่องการใช้ประโยคเพื่อการสื่อสาร

การจำแนกประโยคเพื่อการสื่อสาร

๑. ประโยคบอกเล่าหรือประโยคแจ้งให้ทราบ
๒. ประโยคปฏิเสธ
๓. ประโยคคำถาม
๔. ประโยคคำสั่ง หรือ ประโยคขอร้อง
๕. ประโยคแสดงความต้องการ

๑. ประโยคบอกเล่า หรือ ประโยคแจ้งให้ทราบ คือ ประโยคที่บอกเรื่องราวว่าประธานของประโยคคือใครทำอะไรที่ไหนอย่างไรเมื่อไรโดยปกติจะมีประธานกริยาหรืออาจมีกรรมด้วยและอาจมีส่วนขยายต่าง ๆ เพื่อให้ชัดเจน ตามที่ผู้พูดต้องการ เช่น

- ฝนตกหนักมาก
- แม่ค้าคนนี้ทำอาหารอร่อยมาก

๒. ประโยคปฏิเสธ คือ ประโยคที่ตรงกันข้ามกับประโยคบอกเล่าโดยทั่วไปจะมีคำว่า ไม่ ไม่ใช่ มิใช่ ฯลฯ อยู่หน้าคำกริยาเช่น

- เขาไม่ชอบทานอาหารรสชาติเผ็ด
- หนังสือเล่มนี้ไม่ใช่ของฉัน

๓. ประโยคคำถาม คือ ประโยคที่ใช้เพื่อถามเมื่อต้องการทราบคำตอบสิ่งใดสิ่งหนึ่งโดยทั่วไปจะมีคำว่าใครอะไรที่ไหนเมื่อไรคำเหล่านี้มักจะอยู่ตรงส่วนต้นส่วนกลางหรือ ส่วนท้ายของประโยคและจะมีเครื่องหมายปรัศนี (?) หรือไม่มีก็ได้ เช่น

- ใครอยากไปเที่ยวทะเลบ้าง
- เธอจะไปพบเขาที่ไหน
- เธอรู้เรื่องนี้แล้วใช่ไหม

๔. ประโยคคำสั่งและประโยคขอร้อง ประโยคประเภทนี้มีลักษณะเด่น คือ การละประธานไว้การสั่ง หรือการขอร้องอาจเป็นการสั่งให้ปฏิบัติหรือสั่งไม่ให้ปฏิบัติก็ได้ ประโยคขอร้องมักจะมีคำว่า โปรดช่วย กรุณาวาน เช่น

-โปรดช่วยกันรักษาความสะอาด

-วานคุณช่วยเปิดไฟให้หน่อยครับ

ประโยคคำสั่ง มักมีคำว่าจงต้องห้ามอย่าเช่นอย่าคุยห้ามวิ่งบนอาคารเรียน

๕. ประโยคแสดงความต้องการ คือ ประโยคที่บอกให้ผู้อื่นรู้ถึงความต้องการสิ่งใดสิ่งหนึ่งมักมีคำว่าอยากต้องการปรารถนาใฝ่ฝันเช่น

-ครูปรารถนาดีต่อนักเรียนทุกคน-หนูอยากเป็นแอร์โฮสเตส

แบบฝึกหัดที่ ๑

เรื่อง การแต่งประโยค

ชื่อ-สกุล.....เลขที่.....ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒
โรงเรียน.....

คำชี้แจง ให้นักเรียนแต่งประโยคที่กำหนดให้ ประเภทยละ ๕ ประโยคดังนี้

๑. ประโยคบอกเล่าหรือประโยคแจ้งให้ทราบ

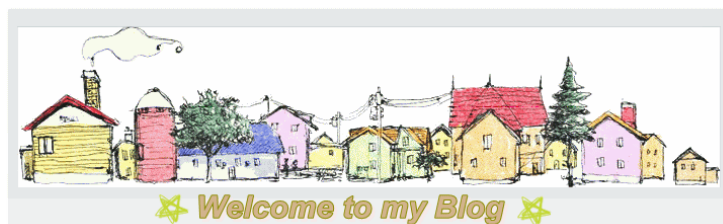
- ๑.....
- ๒.....
- ๓.....
- ๔.....
- ๕.....

๒. ประโยคปฏิเสธ

- ๑.....
- ๒.....
- ๓.....
- ๔.....
- ๕.....

๓. ประโยคคำถาม

- ๑.....
- ๒.....
- ๓.....
- ๔.....
- ๕.....

๔. ประโยคคำสั่ง หรือ ประโยคขอร้อง

- ๑.....
- ๒.....
- ๓.....
- ๔.....
- ๕.....

๕. ประโยคแสดงความต้องการ

- ๑.....
- ๒.....
- ๓.....
- ๔.....
- ๕.....

แบบฝึกหัดที่ ๒

ชื่อ-สกุล.....เลขที่.....ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒
โรงเรียน.....

คำชี้แจง ให้นักเรียนตอบคำถามต่อไปนี้ให้ถูกต้อง (ข้อละ ๑ คะแนน)

๑. งานเขียน “ บันทึททองโลก ” ผู้เขียนมีจุดมุ่งหมายอย่างไร

.....

๒. “ บันทึททองโลก ” มีเนื้อหาเกี่ยวกับสิ่งใด

.....

๓. “ บันทึททองโลก ” เป็นการบันทึกเนื่องในโอกาสใด ใครคือผู้เขียนบันทึก

.....

๔. การเขียนบันทึกขนาดสั้น มีลักษณะอย่างไร

.....

๕. การเขียนบันทึกข้อความโทรศัพท์ เป็นการเขียนบันทึกแบบใด

.....

๖. การเขียนบันทึกแบบยาว ได้แก่การเขียนบันทึกประเภทใดบ้าง

.....

๗. ส่วนท้ายสุดของการเขียนบันทึก คืออะไร

.....

๘. การเขียนบันทึกประจำวันมีประโยชน์อย่างไรบ้าง

.....

๙. นักเรียนได้ข้อคิดอย่างไรกับการศึกษาเรื่อง “ บันทึททองโลก ”

.....

๑๐. สิ่งสำคัญที่สุดในการเขียนบันทึก คืออะไร

.....

(คำตอบอยู่ในดุลพินิจของครูผู้สอน)

แบบฝึกหัดที่ ๓

ชื่อ-สกุล.....เลขที่.....ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒
โรงเรียน.....

คำชี้แจง ให้นักเรียนหาความหมายของกลุ่มคำที่กำหนดให้ต่อไปนี้ (ข้อละ ๑ คะแนน)

ที่	คำ	ความหมาย
๑	หिनงอก	
๒	หिनย้อย	
๓	หिनปูน	
๔	ชำนาญ	
๕	โสภณศิลป์	
๖	พรรณนา	
๗	ทัศนศึกษา	
๘	สถานปาสเตอร์	
๙	พระราชนิพนธ์	
๑๐	ราชกุมารี	
๑๑	ทอดพระเนตร	
๑๒	อัตชีวประวัติ	
๑๓	โบราณคดี	
๑๔	อุทสาหกรรม	
๑๕	สร้างสรรค์	

แบบฝึกหัดที่ ๕ เรื่อง พรที่สัมฤทธิ์

ชื่อ-สกุล.....เลขที่.....ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒
โรงเรียน.....

คำชี้แจง ให้นักเรียนตอบคำถามต่อไปนี้ (ข้อละ ๑ คะแนน)

๑. พรที่สัมฤทธิ์ หมายความว่าอย่างไร

.....

๒. ในเรื่อง “ พรที่สัมฤทธิ์ ” นักเรียนคิดว่าการอวยพรมีผลต่อผู้ที่รับพรอย่างไร

.....

๓. การอวยพร กระทำกันเนื่องในโอกาสใดบ้าง

.....

๔. พร ๔ ประการที่เราได้ยินกันบ่อยๆคือคำใด

.....

๕. คำว่า “ จตุรพิธพรชัย ” ในบทเรียนนี้หมายถึงสิ่งใด

.....

๖. คำอวยพรทำให้เรามีความสุข ให้นักเรียนคิดวิเคราะห์ดูว่า จะเป็นไปได้หรือไม่เพราะเหตุใด

.....

๗. ในเรื่อง “มหาเวสสันดรชาดก ” พระนางผุสดีของพรใดจากพระอินทร์

.....

๘. “ ขอให้ครองรักกันยั่งยืนและมีความสุข ” น่าจะเป็นคำอวยพรเนื่องในโอกาสใด

.....

๙. คำว่า “ เบญจพิพิธพร ” หมายความว่าอย่างไร

.....

๑๐. นักเรียนได้ข้อคิดได้จากบทเรียนเรื่อง พรที่สัมฤทธิ์

.....

แบบฝึกหัดที่ ๖

เรื่อง พอใจให้สุข

ชื่อ-สกุล.....เลขที่.....ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒
โรงเรียน.....

คำชี้แจง ให้นักเรียนนำคำที่กำหนดให้เติมลงในช่องว่างให้มีคำสัมผัสคล้องจองกันกับคำที่ขีดเส้นใต้

วางท่อ	รวบเงินทอง	หนอง
สานสัมพันธ์	โคก	เหมือน
ตา	กลอน	ดั้นร่น
ทุกวัน	หาไม่เจอ	กินอาหาร
สี่ขอ	สรรค์สร้าง	ก่อกำเนิด

๑. สัมผัส ๑ พยางค์ เพื่อน.....ปลา.....
หนอน.....โรค.....
มอง.....
๒. สัมผัส ๒ พยางค์ ตะวัน.....ทรัพย์สิน.....
สนุก.....ดนตรี.....
สายยาง.....
๓. สัมผัส ๓ พยางค์ ฉันรักพ่อ.....ข้าวในนา.....
ธนาคาร.....ชุดนี้สวย.....
มีนกบิน.....

๔. สัมผัส ๔ พยางค์ มองดูสายน้ำ
 หัวใจสลาย
 ท้องฟ้าสีคราม
 ต้นไม้ให้เงา
 เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่

๕. สัมผัส ๘ พยางค์

- ฉันขยันหมั่นเรียนเขียนหนังสือ
 ยาเสพติดอย่าคิดเริ่มริลอง
 ยามขาดน้ำฉันหิวและเหี่ยวเฉา
 ยามชราควรเลี้ยงดูแม่และพ่อ
 เด็กดีเป็นศรีวงศ์ตระกูล